

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Den Danske Stats-Kirke upartisk betragtet

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 42. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1834_534A-txt-shoot-idm1482.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hvad nemlig Fæderne-Troen angaaer, da maae vi altid huske, at, trods dette velerhvervede Navn, er den dog oprindelig "en fremmed Giæst", der misbrugde Giæste-Retten og lønnede det giæstmildeste Folk under Solen med Utak, om den vilde *aandelig beherske* os et Øieblik længere end vi ønske det selv, eller forlange det mindste mere Raade-Rum iblandt os, end dens Venner har *Ret* til at give den, og medens det vilde være ligesaa *udansk* som ugudeligt enten at gjøre denne Fæderne-Landets tusindaarige Giæste-Ven fredløs, eller kvæle ham under falske Kiær-Tegn, da vilde det paa den anden Side være ligesaa *uchristeligt* som uretfærdigt, at nøde Læg eller Lærd til at hykle for en Tro, de ei godvillig hylde, og fortie deres modsatte eller dog afvigende Overbeviisning om *aandelige* og *evige* Ting. Umueligheden af i Længden at sætte en saadan Samvittigheds-Tvang igiennem bliver ogsaa indlysende, naar vi betænke, at ligesom alle de Philosophiske Secter i Grækenland var Forstands-Produktet af Grækernes oprindelige Anskuelse, saaledes vil i Norden alle de Meninger, der afvige fra den 43Christne Tro, være Forstands-Produktet af Anskuelser hos vore Hedenske Fædre, og kan da umelig blive magtesløse i Fæderne-Landet, med mindre de tilsvarende Slægter aandelig uddøe. Nu har vist nok Erfaringen viist, og vil sikkert endnu klarere bevise, at "den fremmede Giæsts" gode Venner herinde ingenlunde, som Man havde spaaet, uddøde med Biskop *Balle*, men at Nogle af dem kun trængde til at giennemgaae den Skiærs-Ild, der prøver Ungdoms Venskab, og Andre til at voxe fra den Vugge, fromme Mødre havde sjunget for hvad aldrig glemmes; men Erfaringen har dog ogsaa tilstrækkelig beviist, at vore Lands-Mænd er ingenlunde Alle "Giæstens" gode Venner, saa det var taabeligt at tænke, Heterodoxerne skulde uddøe enten med Stifts-Provst *Clausen*, eller Nogen, vi kan nævne. Naar altsaa Regjeringen ikke vil, at Folket her skal adsplittes i Secter, som i Tydskland og England, men vil ligefuldt unde baade Fæderne-Troens Tilhængere og de Philosophiske Skoler Religjons- og Samvittigheds-Frihed, da er der aabenbar intet andet Middel, end at gjøre *Stats-Kirken* rummelig nok selv for modsatte Syns-Maader, og det kan umelig skee med almindelig giældende *Lære-Bøger*, *Alter-Bøger* og *Psalme-Bøger*, som enten maae have de Dygtigste af alle Partier, eller dog af Alle, paa eet nær, imod sig, men kun, som den Danske Regjering standhaftig har prøvet, ved at lade alle disse Ting saa frie, som mueligt, og, hvad der hidtil uheldigviis undgik Opmærksomheden: *løse Sogne-Baadet*.